Statistisk sentralbyrå
Statistics Norway

Samlet vurdering av høringsinnspill

Forskrift om opplysningsplikt for transaksjonsdata fra banker og dagligvareaktører

TALL SOM FORTELLER

PLANER OG MELDINGER / PLANS AND REPORTS

2026/06

I serien Planer og meldinger publiseres dokumenter med et institusjonelt preg og notater med en viss offisiell karakter.

© Statistisk sentralbyrå

Publisert: 6. november 2026

Standardtegn i tabeller	Symbol
Ikke mulig å oppgi tall Tall finnes ikke på dette tidspunktet fordi kategorien ikke var i bruk da tallene ble samlet inn.	.
Tallgrunnlag mangler Tall er ikke kommet inn i våre databaser eller er for usikre til å publiseres.	..
Vises ikke av konfidensialitetshensyn Tall publiseres ikke for å unngå å identifisere personer eller virksomheter.	:
Desimaltegn	,

Forord

Dokumentet redegjør for høringen, de vesentligste innspillene,
Statistisk sentralbyrås vurderinger og oppfølging før forskriften fastsettes.

Innhold

Forord **3**
Sammendrag **5**
1. Innledning **6**
2. Høringen **7**
3. Hovedbildet i høringen **8**
4. SSBs vurdering av de vesentligste innspillene **9**
4.1. Behov, formål og samfunnsnytte 9
4.2. Forholdsmessighet og prinsipielle spørsmål 9
4.3. Dataminimering, utvalgstrekking og behandlingsrekkefølge 9
4.4. Rettslig grunnlag, reguleringsnivå og forutsigbarhet 12
4.5. Rettferdighet, informasjon og personvernkonsekvensvurdering 12
4.6. Datakvalitet, representativitet og metode 13
4.7. Husholdningsopplysninger og sammenstilling 13
4.8. Datadekning, BankAxept og andre betalingsformer 14
4.9. Kunde- og lojalitetsopplysninger 14
4.10. Informasjonssikkerhet, internkontroll og konfidensialitet 14
4.11. Rolle- og ansvarsfordeling 15
4.12. Økonomiske og administrative konsekvenser 15
4.13. Ikrafttredelse, overgangsperiode og opplysninger fra tiden før ikrafttredelsen 15
4.14. Publisering, forskning og evaluering 16
5. Individuell omtale av høringsuttalelsene **17**
5.1. Advokatforeningen 17
5.2. Brønnøysundregistrene 17
5.3. Coop 17
5.4. Datatilsynet 17
5.5. Finans Norge 17
5.6. Finanstilsynet 17
5.7. Forbrukerrådet 18
5.8. SIFO 18
5.9. Justis- og beredskapsdepartementet 18
5.10. Nets 18
5.11. NorgesGruppen 18
5.12. Olav Ljones 18
5.13. Stø 18
6. Endringer og videre arbeid etter høringen **19**
6.1. Endringer og presiseringer 19
6.2. Forutsetninger før behandlingen starter og før statistikk publiseres 20
6.3. Oppfølging etter oppstart 21
Vedlegg A: [Vedlegg] **22**

Sammendrag

Høringen viser bred støtte til behovet for bedre og mer oppdaterte opplysninger om husholdningenes forbruk og kosthold. Flere høringsinstanser har samtidig pekt på viktige problemstillinger knyttet til personvern, forholdsmessighet, dataminimering, representativitet og praktisk gjennomføring. Disse spørsmålene har dermed stått sentralt i den videre vurderingen av forskriftsforslaget.

Et gjennomgående tema i høringen har vært avveiningen mellom behovet for et bedre statistisk grunnlag og hensynet til personvern. Datatilsynet vurderer at en forskrift med hjemmel i statistikkloven § 10 vil kunne gi tilstrekkelig rettslig grunnlag for den foreslåtte innsamlingen, og har samtidig lagt vekt på at behandlingsopplegget skiller seg vesentlig fra løsningen som ble vurdert i 2023. Datatilsynets vurdering har vært et viktig moment i forskriftsarbeidet. Statistisk sentralbyrå (SSB) har likevel foretatt en selvstendig vurdering av nødvendighet, forholdsmessighet og de personvernmessige garantiene som ligger til grunn for forslaget.

Innspillene fra høringen har ført til noen presiseringer og videre utredning av enkelte problemstillinger. Det gjelder blant annet tilgang til kontoeieropplysninger, de tekniske grensene for rapporteringsplikten og den praktiske gjennomføringen. Høringen gir etter SSBs vurdering ikke grunnlag for å endre hovedinnretningen i forslaget. Endringene og de videre forutsetningene for gjennomføring er omtalt i kapittel 6.

Den sentrale avveiingen

Forslaget innebærer innhenting av opplysninger som kan gi detaljert innsikt i enkeltpersoners forbruksmønstre. Dette gjør at personvernhensyn står sentralt i vurderingen av ordningen. Samtidig viser erfaringene med dagens forbruksstatistikk at tradisjonelle innsamlingsmetoder har klare begrensninger når det gjelder kvalitet, aktualitet og detaljeringsgrad.

SSB har derfor vurdert om formålet kan oppnås med mindre inngripende metoder. Etter vår vurdering finnes det i dag ikke alternative løsninger som gir et tilsvarende statistisk grunnlag på en mindre personverninngripende måte. Dette gjelder særlig behovet for å analysere faktiske forbruksmønstre over tid på tvers av husholdninger og varegrupper.

Det foreslåtte behandlingsopplegget er utformet for å begrense omfanget av personopplysninger som blir tilgjengelig for videre behandling. Gjennom sekvensiell behandling slettes deler av materialet før nye opplysninger mottas. Før opplysningene inngår i statistikkproduksjonen, reduseres datamengden ytterligere gjennom utvalgstrekking, sletting og adskillelse av identifikatorer og innholdsopplysninger. Samlet vurderer SSB at tiltaket gir en rimelig balanse mellom samfunnsnytten av bedre statistikk og personvernkonsekvensene som følger av innsamlingen.

Statistisk sentralbyrå, 02.11.2026

1. Innledning

Statistisk sentralbyrå (SSB) sendte 8. april 2026 på høring forslag til ny forskrift om opplysningsplikt for transaksjonsdata fra banker og dagligvareaktører, med høringsfrist 4. juni 2026. Datatilsynet fikk utsatt frist og avga uttalelse 8. juni 2026. Forskriften fastsettes av SSB med hjemmel i statistikkloven § 10.

Dette dokumentet redegjør for høringsprosessen, oppsummerer de viktigste høringsuttalelsene og angir SSBs vurdering og den videre behandlingen. Dokumentet må ses i sammenheng med høringsnotatet og den endelige forskriftsteksten, og skal bidra til å synliggjøre hvordan høringsinnspillene er vurdert før forskriften fastsettes.

2. Høringen

Det er 13 høringsuttalelser fra følgende organisasjoner og enkeltpersoner:

- Advokatforeningen
- Brønnøysundregistrene
- Coop Norge SA (Coop)
- Datatilsynet
- Finans Norge
- Finanstilsynet
- Forbrukerrådet
- Forbruksforskningsinstituttet SIFO (SIFO)
- Justis- og beredskapsdepartementet
- Nets Denmark A/S NUF (Nets)
- NorgesGruppen ASA (NorgesGruppen)
- Olav Ljones
- Stø AS (Stø)

Justis- og beredskapsdepartementet har ingen merknader. De andre svarene varierer fra støtte til formålet og hovedinnretningen til prinsipielle synspunkter og konkrete forslag om endringer.

3. Hovedbildet i høringen

Overordnet kan høringsuttalelsene grupperes i fire hovedfelt:

- Personvern og rettslige rammer: forholdsmessighet, hjemmelsgrunnlag, rettferdighet, formålsbegrensning og garantier.
- Metode og kvalitet: representativitet, utvalgsdesign, koblingsmetode, feilkilder og bruk av opplysningene.
- Teknisk og organisatorisk gjennomføring: roller, sikkerhetskrav, rapporteringsgrensesnitt og implementeringstid.
- Datadekning og videreutvikling: BankAxept-avgrensningen, andre betalingsformer, lojalitetsopplysninger, flere markeder og tilgang for forskning.

Det er generelt bred støtte til målene for å forbedre forbruks- og kostholdsstatistikk. Uenighetene gjelder hovedsakelig hvor omfattende innsamlingen bør være, hvor dataminimeringen bør skje, hvilke behandlingsrekkefølger som bør benyttes, og hvilke rettslige og tekniske garantier som bør fremgå direkte av forskriften.

4. SSBs vurdering av de vesentligste innspillene

4.1. Behov, formål og samfunnsnytte

Forbrukerrådet og SIFO støtter behovet for bedre, mer detaljerte og hyppigere opplysninger om faktisk forbruk. De viser blant annet til svakheter ved selvrapporterte data, risiko for at sårbare husholdninger ikke fanges tilstrekkelig opp, og at det er viktig for referansebudsjetter, forbrukerpolitikk og forskning å ha godt kunnskapsgrunnlag. Olav Ljones etterlyser samtidig en mer konkret beskrivelse av hvilke statistiske mål og analyser dataene skal brukes til.

Opplysningene skal særlig brukes til å utarbeide og forbedre offisiell statistikk om husholdningenes forbruk og kosthold.

Transaksjonsdata skal ikke erstatte alle andre datakilder, men inngå sammen med utvalgsundersøkelser og andre statistiske kilder. Denne bruken og avgrensningen er lagt til grunn for SSBs vurdering.

4.2. Forholdsmessighet og prinsipielle spørsmål

Flere høringsinstanser reiser prinsipielle innvendinger mot innsamling av detaljerte transaksjonsdata fra private virksomheter. Datatilsynet understreker blant annet at vurderingen ikke bare handler om hvordan opplysningene behandles, men også om hvorvidt en slik innsamling bør gjennomføres i utgangspunktet. Dette er etter SSBs syn et legitimt og viktig utgangspunkt for vurderingen.

SSB er enig i at innsamlingen er omfattende. Behandlingen og personverninngrepet oppstår allerede når opplysningene mottas. I tillegg må denne vurderingen ses i sammenheng med de begrensningene som er bygget inn i behandlingsopplegget, samt hvilken samfunnsnytte opplysningene er ment å ivareta. I dag er statistikkgrunnlaget preget av frafall, underrapportering og målefeil. Dette begrenser både kvaliteten og anvendelsesmulighetene til statistikken.

Et sentralt spørsmål har vært om tilsvarende kvalitet kan oppnås på en mindre inngripende måte. Høringen har ikke avdekket alternative løsninger som gir samme kombinasjon av kvalitet, fleksibilitet og metodisk kontroll. Det er samtidig foreslått flere tiltak som begrenser risikoen gjennom hele behandlingsforløpet. Datatilsynet har lagt til grunn at de foreslåtte dataminimeringstiltakene i hovedsak er relevante og hensiktsmessige.

Dette taler samlet sett for at nytten av tiltaket overstiger ulempene for personvernet, forutsatt at de tekniske, organisatoriske og rettslige begrensningene gjennomføres slik de er beskrevet.

4.3. Dataminimering, utvalgstrekking og behandlingsrekkefølge

Stø og Coop har foreslått ulike løsninger for dataminimering. Stø mener at utvalg av betalingstransaksjoner bør trekkes hos den opplysningspliktige før de overføres til SSB. Coop foreslår at kvitteringsdata mottas og reduseres før betalingstransaksjonene mottas. Nets har opplyst at leverandøren, teknisk sett, kan foreta avgrensede uttrekk.

4.3.1 Utvalg av betalingstransaksjoner før overføring

SSB er enig i at dataminimering bør skje så tidlig som mulig. Spørsmålet er på hvilket tidspunkt og hos hvilken aktør datamengden kan begrenses uten at statistikkens kvalitet, fleksibilitet og etterprøvbarhet påvirkes.

Høringsnotatet åpner for at SSB kan trekke et tilfeldig utvalg på inntil 10 prosent av betalingstransaksjonene. Denne andelen må kunne justeres på grunnlag av metode- og kvalitetsvurderinger, inkludert for å tilpasse seg handels- og betalingsmønstre. Hvis uttrekket skal utføres av rapportøren, vil slike justeringer kreve løpende endringer i uttrekksløsningen og rapporteringsspesifikasjonene. Dette vil være administrativt krevende, mindre fleksibelt og kan føre til økte kostnader.

For de som deltar i Forbruksundersøkelsen (respondentutvalget) må SSB kunne definere og identifisere de betalingstransaksjonene og kvitteringene som omfattes av samtykket fra respondentene og undersøkelsens opplegg. Hvis uttrekket foretas hos rapportøren, må SSB løpende formidle opplysninger om nye og utgående respondenter og kontrollere at disse implementeres korrekt i uttrekksløsningen. Dette vil øke kompleksiteten, kostnadene og avhengigheten av eksterne endringer.

SSB har også ansvaret for å ha kontroll på metode og kvalitet ved utvalgstrekkingen, herunder algoritme, trekkgrunnlag, dokumentasjon og muligheten til å reprodusere uttrekket. En løsning med forhåndsfiltrering hos de opplysningspliktige vil i praksis redusere mulighetene til å kontinuerlig utvikle statistikken trinnvis. SSB opprettholder derfor at utvalget av betalingstransaksjoner skal trekkes hos SSB, umiddelbart etter mottak og innenfor strengt avgrensede, automatiserte og kontrollerte prosesser.

4.3.2 Coops forslag til alternativ behandlingsrekkefølge

SSB forstår forslaget fra Coop slik at alle kvitteringsdata for en avgrenset periode først rapporteres til SSB. Etter dette trekkes et begrenset tilfeldig utvalg av kvitteringene, mens koblingsinformasjonen for de øvrige slettes eller omformes slik at disse kan inngå i den anonyme dagligvaretellingen. Betalingstransaksjonene for samme periode rapporteres deretter, og kvitteringsutvalget sammenstilles med de samlede betalingstransaksjonene. Betalingene som ikke kan sammenstilles med kvitteringsutvalget, slettes eller behandles slik at resultatet inneholder reelt anonyme, herunder tilstrekkelig aggregerte, opplysninger.

Høringsnotatets anslag om at om lag 1–2 prosent av kvitteringene vil kunne sammenstilles med betalingstransaksjoner, gjelder SSBs foreslåtte behandlingsopplegg med tilfeldige utvalg på inntil 10 prosent av henholdsvis betalingstransaksjonene og kvitteringene. Det foreligger ikke et tilsvarende beregnet anslag for Coops alternative løsning. SSB legger derfor ikke forventet koblingsandel til grunn som et avgjørende moment i valget mellom løsningene.

Coops alternative løsning kan gjøre det mulig å bevare enkelte statistiske opplysninger om betalingstransaksjoner som ikke inngår i det koblede materialet. SSB vurderer imidlertid ikke dette som avgjørende. Den avgjørende forskjellen gjelder respondentutvalget. Kunde-, medlems- eller lojalitetsidentifikatorer vil ikke bli inkludert i kvitteringsdata. Dette betyr at det ikke er mulig for SSB å identifisere hvilke kvitteringer som tilhører respondentene før de sammenstilles med dataene fra respondentenes betalingstransaksjoner.

Dersom SSB først trekker et tilfeldig kvitteringsutvalg og sletter koblingsopplysningene for resten, vil bare respondentkvitteringer som tilfeldigvis inngår i kvitteringsutvalget, kunne identifiseres. Hvis alle koblingsopplysninger for alle kvitteringer oppbevares frem til respondentkvitteringene er identifisert, vil SSB i en periode ha samtidig tilgang til alle koblingsbare kvitteringer og betalingstransaksjoner, noe som svekker den strukturelle personverngarantien som ligger i SSBs forslag.

SSB opprettholder derfor behandlingsrekkefølgen hvor betalingstransaksjonene mottas først, respondentenes transaksjoner separeres, et tilfeldig utvalg kvitteringsdata (nanoutvalg) trekkes og de øvrige identifiserbare transaksjonene slettes før kvitteringsdata mottas. Dette bidrar til at det kan

etableres kvitteringsgrunnlag for respondentutvalget og gjennomføres utvalgstrekking under SSBs metode- og kvalitetskontroll, samtidig som den tekniske muligheten for sammenstilling begrenses gjennom selve behandlingsdesignet.

4.3.3 Coops forslag til avgrensning av kvitteringsdata

Coop har foreslått to avgrensninger i hvilke kvitteringsdata dagligvareaktørene skal rapportere. For det første foreslår Coop at rapporteringsplikten bare skal omfatte kvitteringer for kjøp som er betalt med debetkort. Forslaget må ses i sammenheng med at betalingstransaksjonsdataene som skal sammenstilles med kvitteringsdataene, er avgrenset til debetkorttransaksjoner. For det andre foreslår Coop at kvitteringsdata fra ordinære Obs-butikker ikke skal omfattes, fordi disse butikkene også har en betydelig omsetning av faghandelsvarer.

SSB skal etablere en fulltelling av omsatte varer i dagligvarebutikkene, heretter omtalt som dagligvaretellingen. En avgrensning til kvitteringer for kjøp som er betalt med debetkort, vil gjøre tellingen ufullstendig. Det vil svekke muligheten til å avstemme husholdningenes registrerte dagligvareforbruk mot den samlede omsetningen og varefordelingen i dagligvarehandelen. Dagligvaretellingen er også nødvendig for å undersøke og korrigere for eventuelle systematiske forskjeller i varefordelingen mellom ulike betalingsmåter. Tellingen skal dessuten benyttes som grunnlag for kostholdsstatistikken.

SSB opprettholder derfor at rapporteringsplikten skal omfatte alle enkelttransaksjoner fra kassapunktene, uavhengig av betalingsmåte.

Rapporteringsplikten omfatter utsalgssteder som tilbyr et bredt og løpende sortiment av mat- og dagligvarer. Det avgjørende er om utsalgsstedet omfattes av denne funksjonelle avgrensningen, ikke om det i tillegg selger faghandels-, sesong- eller kampanjevarer.

Ordinære Obs-butikker omfattes derfor av rapporteringsplikten. Obs BYGG og andre utsalgssteder som ikke tilbyr et bredt og løpende sortiment av mat- og dagligvarer, omfattes ikke. Opplysninger om non-food-varer som omsettes i de rapporteringspliktige dagligvarebutikkene, er relevante for formålet om å utarbeide forbruksstatistikk.

SSB tar etter dette ikke forslagene om å begrense rapporteringen til kvitteringer for kjøp som er betalt med debetkort, eller å unnta ordinære Obs-butikker, til følge.

4.3.4 Coops forslag til avgrensning av enkelte varegrupper og personer

Coop har foreslått at enkelte varegrupper og betalingstransaksjoner knyttet til barn unntas fra rapporteringen.

Opplysninger om bestemte varer kan, når de knyttes til en identifisert eller identifiserbar person eller husholdning, gi grunnlag for slutninger om blant annet helse, religion eller andre private forhold. Dette inngår i vurderingen av behandlingens personvernrisiko. Opplysningene skal ikke brukes til å kartlegge eller treffe beslutninger om slike forhold på individnivå, men til å utarbeide statistikk om husholdningenes forbruk og kosthold.

Forbruksundersøkelsen (FBU) skal dekke husholdningenes samlede forbruk uavhengig av varegruppe og husholdningsmedlemmenes alder. Dersom enkelte varegrupper eller kjøp systematisk utelates, kan det gi et ufullstendig og skjevt bilde av forbruket. En slik avgrensning vil også kunne gjøre det vanskeligere å avstemme respondentopplysningene mot dagligvaretellingen og å vurdere forskjeller mellom husholdningsgrupper.

Det er heller ikke gitt at kjøp foretatt fra en konto eller med et betalingsmiddel registrert på en mindreårig, bare gjelder den mindreåriges eget forbruk. Tilsvarende kan voksne foreta kjøp på vegne av barn. En avgrensning basert på kontoeierens alder vil derfor ikke nødvendigvis gi en faglig riktig avgrensning av barnas forbruk.

Risikoen knyttet til slike opplysninger skal i stedet begrenses gjennom utvalg, sekvensiell behandling, sletting, atskilt behandling av identifikatorer og innholdsopplysninger, tilgangsstyring og aggregering. Den operative personvernkonsekvensvurderingen skal vurdere om enkelte vareopplysninger krever ytterligere tekniske eller organisatoriske tiltak.

SSB tar etter dette ikke forslagene om å unnta bestemte varegrupper eller transaksjoner på grunnlag av kontoeierens alder til følge.

4.4. Rettslig grunnlag, reguleringsnivå og forutsigbarhet

Advokatforeningen og Stø stiller spørsmål ved om regulering på forskriftsnivå er tilstrekkelig for en behandling av en slik karakter. De peker på at de overordnede rammene burde ha vært fastsatt i lov eller av departementet, og at det er behov for en tydelig forankring i det nasjonale programmet for offisiell statistikk. Finanstilsynet legger på sin side til grunn at forskriftsutkastet gir bankene nødvendig hjemmel til å utlevere opplysninger som ellers er underlagt taushetsplikt.

Grunnlaget for opplysningsplikten er § 10 i statistikkloven. I forskriften utdypes det hvilke virksomheter som er omfattet, hvilke data som skal rapporteres, og hvilke begrensninger for behandlingen som gjelder. Samtidig må forskriften ses sammen med loven og det nasjonale programmet for offisiell statistikk, som angir de overordnede formålene innsamlingen skal tjene.

Datatilsynet understreker at en forskrift fastsatt med hjemmel i statistikkloven § 10 vil kunne gi rettslig grunnlag for den omtalte behandlingen. Dette er et sentralt moment for vurderingen. Samtidig må SSB ta ansvaret for den samlede vurderingen av nødvendighet, forholdsmessighet og forutsigbarhet. Etter en helhetsvurdering mener SSB at lov og forskrift samlet gir et tilstrekkelig klart og presist rettsgrunnlag.

Forskriften fastsetter de sentrale materielle begrensningene for hvilke opplysninger som kan hentes inn, behandlingsrekkefølgen, utvalgenes maksimale størrelse, sammenstillingen og slettingen. Kravene til informasjonssikkerhet følger i tillegg av personvernforordningen artikkel 32 og statistikkloven § 9. Den konkrete utformingen av tilgangsstyring, logging, teknisk separasjon, avvikshåndtering og kontroll skal fastsettes på grunnlag av den operative risikovurderingen og dokumenteres. Slike tiltak egner seg ikke fullt ut for uttømmende regulering i forskriften, fordi de må tilpasses den tekniske løsningen og det til enhver tid gjeldende risikobildet.

4.5. Rettferdighet, informasjon og personvernkonsekvensvurdering

Datatilsynet hevder at innsamling av opplysninger fra private virksomheter i mange tilfeller vil være mindre forventet for de registrerte enn bruk av etablerte offentlige registre. Dette kan ha betydning for vurderingen av om behandlingen oppfattes som rettferdig og forutsigbar. Advokatforeningen og Coop etterlyser nærmere dokumentasjon av personvernrisikoen og konsekvensene for de registrerte.

SSB deler oppfatningen om at åpenhet og forutsigbarhet er sentrale forutsetninger for legitimiteten til ordningen. Forskriften og beslutningsgrunnlaget omhandler derfor hvilke opplysninger som skal samles inn, hvilke formål de kan brukes til, og hvilke restriksjoner som gjelder for videre bruk.

Formålet er å gi både rapporteringspliktige og registrerte bedre grunnlag for å forstå hvilke opplysninger som hentes inn, og hvordan de brukes.

Den operative behandlingen vil først starte etter at personvernkonsekvensvurderingen er ferdigstilt og vurdert. Denne vurderingen vil gi et mer detaljert bilde av risiko, avbøtende tiltak og gjenværende usikkerhet.

4.6. Datakvalitet, representativitet og metode

SIFO og Olav Ljones fremhever at transaksjonsdata representerer en betydelig metodisk mulighet, men at datakilden også har begrensninger som må håndteres. De peker blant annet på spørsmål om dekning, representativitet, grensehandel, kjøp på vegne av andre, husholdningsavgrensninger og kvalitetsutfordringene i eksisterende FBU. SSB mener at transaksjonsdata ikke uten videre kan legges til grunn som et komplett bilde av husholdningenes forbruk. Opplysningene må derfor vurderes opp mot kjente feilkilder og analyseres i lys av hvilke statistiske formål de skal brukes til. Kvaliteten vil kunne variere avhengig av anvendelsen og statistikkproduktene.

I første omgang skal transaksjonsdata erstatte respondentenes dagbokføring av kjøp fra dagligvare-aktørene som omfattes av rapporteringsplikten. Respondentene må fortsatt registrere kjøp fra aktører som faller utenfor rapporteringsplikten. På lengre sikt kan det vurderes om transaksjonsdata kan erstatte større deler av eller hele dagbokføringen, men dette er ikke formålet med dagens løsning og vil trolig kreve tilgang til ytterligere datakilder.

Kvaliteten på transaksjonsdata må vurderes opp mot dagens datagrunnlag for FBU, ikke opp mot en feilfri datakilde. FBU gir mulighet til å beregne utvalgsusikkerhet, men har også utfordringer knyttet til blant annet frafall, underrapportering og feilregistreringer som er vanskeligere å tallfeste. Videre kan den lave svarandelen i FBU innebære en økende risiko for at datagrunnlaget ikke gir tilstrekkelig kvalitet for enkelte statistikkformål.

Transaksjonsdata har andre feilkilder, blant annet knyttet til dekning, kobling og husholdnings-avgrensning, men gir et mer omfattende grunnlag for å analysere og kvantifisere flere deler av usikkerheten. Den relevante vurderingen er derfor om transaksjonsdata, alene eller i kombinasjon med FBU, samlet gir et bedre statistikkgrunnlag enn dagens løsning. Videre vil bruk av transaksjonsdata bidra til å redusere oppgavebyrden i FBU, noe som kan bidra til å redusere respondentbelastningen og dermed understøtte et tilstrekkelig datagrunnlag for FBU.

Før statistikk basert på de innsamlede opplysningene publiseres, skal det dokumenteres at datagrunnlaget og metodene holder tilstrekkelig kvalitet. Dette omfatter blant annet analyser av representativitet, dekning, koblingskvalitet og eventuelle systematiske skjevheter.

4.7. Husholdningsopplysninger og sammenstilling

Datatilsynet peker på at husholdningsopplysninger i enkelte tilfeller også vil være opplysninger om enkeltpersoner, særlig for husholdninger som består av én person. Olav Ljones peker samtidig på metodiske utfordringer med bruk av personbaserte betalingstransaksjoner for å dra konklusjoner om husholdningene.

Dette skaper viktige personvernmessige og statistikkfaglige utfordringer. Det foreslåtte behandlings-opplegget innebærer ikke at husholdningsopplysninger som individuelle attributter knyttes direkte til de enkelte transaksjonene. Opplysningene inngår derimot gjennom grupperinger og aggregerte kategorier som reduserer risikoen for å kunne identifisere enkeltpersoner i det samlede materialet.

Hvordan betegnelsen husholdning kan operasjonaliseres, og hvilke konsekvenser det vil få for kvaliteten på statistikken, vil inngå i den videre metodeutviklingen og kvalitetssikringen.

4.8. Datadekning, BankAxept og andre betalingsformer

Flere høringsinstanser peker på at BankAxept ikke dekker alle betalingsformer, og at det kan påvirke representativiteten i datagrunnlaget. SSB er enig i at avgrensningen til BankAxept har metodiske begrensninger og ikke gir full dekning av betalingsmarkedet.

Avgrensningen er valgt fordi det gir et omfattende datagrunnlag for fysisk handel samtidig som løsningen er praktisk gjennomførbar og avgrenset i omfang. En bredere innhenting av data ville ha reist ytterligere spørsmål om personvern, kostnader og teknisk implementering.

Gjennom kvalitetsarbeidet vil det bli undersøkt hvordan avgrensningen påvirker representativiteten. Spørsmålet om å inkludere flere betalingsformer kan vurderes på nytt når det foreligger erfaringer fra den første gjennomføringen.

4.9. Kunde- og lojalitetsopplysninger

Forbrukerrådet foreslår at det innføres en enkel indikator som viser om et kjøp er knyttet til medlemskap eller lojalitetsordning. Både Datatilsynet og Stø fremhever som positivt at kunde- og lojalitetsidentifikatorer ikke inkluderes i forslagene til datagrunnlag.

SSBs vurdering er på nåværende tidspunkt at hensynet til personvern veier tyngre enn potensialet for analysegevinster fra slike opplysninger. Derfor vil ikke kunde- eller lojalitetsnumre inkluderes i rapporteringsplikten. Dette er også i tråd med målsettingen om at behandlingen skal begrenses til opplysninger som er nødvendige for de aktuelle statistiske formålene.

Hvis det senere blir aktuelt å vurdere en avgrenset variabel som beskriver tilknytning til lojalitetsprogram, må dette utredes separat. En slik vurdering må omfatte nødvendighet, personvernrisiko og rettslig grunnlag.

4.10. Informasjonssikkerhet, internkontroll og konfidensialitet

Nets og Coop etterlyser tydeligere beskrivelser av sikkerhetstiltakene. Coop peker også på at opplysningene kan gi innsikt i varestrømmer og markedsforhold utover statistikkformålene, mens NorgesGruppen understreker behovet for å beskytte konkurransesensitiv informasjon.

SSB er enig i at informasjonssikkerhet er en grunnleggende forutsetning for den foreslåtte løsningen. Store opplysningsmengder og sammenstilling av opplysninger fra flere kilder stiller høye krav til både tekniske, organisatoriske og administrative kontrolltiltak. Risikovurderinger og sikkerhetstiltak må derfor være en integrert del av den operative løsningen.

De sentrale tiltakene omfatter blant annet kryptert overføring, tilgangsstyring etter prinsippet om minste privilegium, logging, kontroll med automatiserte prosesser og systematisk oppfølging av avvik. Den nærmere utformingen vil inngå i arbeidet med sikkerhetsdokumentasjon og internkontroll før behandlingen starter.

Sikkerhetstiltakene skal oppfylle kravene i personvernforordningen artikkel 32, statistikkloven § 9 og annet relevant regelverk. For banker og tekniske leverandører skal kravene så langt det er relevant harmoniseres med eksisterende sikkerhetskrav og kontrollordninger i finanssektoren. Dette endrer ikke SSBs ansvar for å fastsette og kontrollere de tiltakene som er nødvendige for den konkrete behandlingen.

4.11. Rolle- og ansvarsfordeling

Nets etterlyser tydeligere beskrivelser av ansvarsfordelingen mellom banker, tekniske operatører og underleverandører. Finanstilsynet støtter samtidig løsningen der opplysningsplikten formelt ligger hos bankene, selv om den praktiske rapporteringen kan utføres samlet gjennom betalingssystemet.

SSB mener denne ansvarsdelingen gir et tydelig og forutsigbart rammeverk. Den enkelte bank er ansvarlig for at opplysningene rapporteres korrekt og fullstendig, mens tekniske leverandører kan gjennomføre den praktiske rapporteringen på bankenes vegne. Dette stemmer overens med hvordan tilsvarende rapporteringsordninger normalt organiseres.

For å minske risikoen for uklarheter vil rolle- og ansvarsfordelingen bli beskrevet nærmere i veiledningsmateriale og praktiske rapporteringskrav før ordningen settes i drift.

4.12. Økonomiske og administrative konsekvenser

Flere høringsinstanser, blant dem Brønnøysundregistrene, Finans Norge, Coop, Nets og Stø, anbefaler at kostnadsbildet beskrives nærmere. Dette inkluderer både utviklingskostnader, systemtilpasninger, testing, kvalitetssikring og løpende drift.

SSB er enig i at de økonomiske og administrative konsekvensene bør belyses best mulig før forskriften fastsettes. De faktiske kostnadene vil imidlertid i stor grad avhenge av hvordan rapporteringsløsningen utformes, hvilke systemer virksomhetene allerede benytter, og i hvilken grad eksisterende løsninger kan gjenbrukes.

Vurderingen vil derfor bli supplert med ytterligere informasjon om kostnader og ressursbehov før forskriften vedtas. Eventuelle nye eller endrede oppgaveplikter skal håndteres i tråd med kravene som gjelder overfor Oppgaveregisteret.

4.13. Ikrafttredelse, overgangsperiode og opplysninger fra tiden før ikrafttredelsen

Flere høringsinstanser mener den foreslåtte tidsplanen gir for kort tid til å utvikle og implementere løsningene. Det er også reist spørsmål om rapporteringsplikten bør gjelde for transaksjoner som er gjennomført før forskriften trer i kraft.

SSB har forståelse for disse innvendingene. Samtidig henger spørsmålet tett sammen med hvordan FBU er organisert. Undersøkelsen omfatter hele 2026, og deltakerne samtykker til bruk av transaksjonsdata gjennom hele undersøkelsesperioden. Dersom deler av året faller utenfor datagrunnlaget, vil respondentutvalget bli mindre komplett og i noen tilfeller vanskeligere å analysere.

Forskriften etablerer først en bindende rapporteringsplikt fra ikrafttredelsestidspunktet. At opplysningsplikten omfatter opplysninger som allerede er tilgjengelige hos rapportørene, innebærer ikke nødvendigvis tilbakevirkning i juridisk forstand. Ordningen har likevel et klart retrospektivt element, og hensynet til forutsigbarhet og gjennomførbarhet må følgelig også vektlegges i denne sammenheng.

Etter en samlet vurdering mener SSB at behovet for et sammenhengende datagrunnlag veier tyngst. Samtidig må første leveringsfrist og tidspunktet for ikrafttredelse fastsettes ut fra en realistisk og forsvarlig implementeringsplan.

4.14. Publisering, forskning og evaluering

SIFO peker på behovet for hyppig publisering og bedre tilgang til opplysninger for forskningsformål. Forbrukerrådet fremhever betydningen av evaluering etter innføringen, mens Advokatforeningen anbefaler at sentrale deler av personvernkonsekvensvurderingen gjøres offentlig tilgjengelig.

SSB deler oppfatningen om at ordningen bør følges opp og evalueres etter at den er satt i drift. Dette gjelder for datakvalitet, samt eventuelle personvernkonsekvenser og om statistikkformålene faktisk er oppnådd. Evaluering vil også kunne gi grunnlag for justeringer dersom erfaringene tilsier det.

Hvor ofte statistikken skal publiseres, og i hvilken grad opplysninger kan gjøres tilgjengelig for forskning, må vurderes innenfor rammene av statistikkloven, taushetsplikten og personvernregelverket. Disse spørsmålene må derfor ses i sammenheng med den videre utviklingen av statistikkproduksjonen.

5. Individuell omtale av høringsuttalelsene

5.1. Advokatforeningen

Advokatforeningen reiser overordnede spørsmål om personvern, rettssikkerhet, forholdsmessighet, klarhet i regelverket og håndteringen av opplysninger fra tiden før forskriftens ikrafttredelse. Innspillene har særlig inngått i vurderingene av det rettslige grunnlaget, forholdsmessigheten av datainnsamlingen og behovet for tydelige begrensninger og garantier i behandlingsopplegget.

5.2. Brønnøysundregistrene

Brønnøysundregistrene støtter formålet med forslaget og viser til betydningen av «kun én gang»-prinsippet. Samtidig etterlyser de tydeligere beskrivelser av kostnader, gevinstrealisering og oppfølging overfor Oppgaveregisteret. Disse spørsmålene følges opp i den videre vurderingen av de økonomiske og administrative konsekvensene.

5.3. Coop

Coop mener behandlingen er for omfattende og foreslår flere begrensninger i datagrunnlaget. Coop har også foreslått en annen behandlingsrekkefølge, der kvitteringsdataene mottas og reduseres før betalingstransaksjonene behandles.

SSB tar ikke forslagene om endret behandlingsrekkefølge eller ytterligere avgrensning av kvitteringsdataene til følge. Den alternative behandlingsrekkefølgen kan ikke ivareta kvitteringsgrunnlaget for respondentutvalget uten at SSB samtidig beholder koblingsopplysningene for alle kvitteringer frem til betalingstransaksjonene er mottatt. Den nærmere vurderingen fremgår av punkt 4.3.1 og 4.3.2.

Coop har videre foreslått å begrense rapporteringen til kvitteringer betalt med debetkort, unnta ordinære Obs-butikker og utelate enkelte varegrupper og transaksjoner knyttet til barn. SSBs vurdering av disse forslagene kommer frem av punkt 4.3.3 og 4.3.4.

Coops øvrige innspill om personvern, sikkerhet, implementering og opplysninger fra tiden før ikrafttredelsen er behandlet i punkt 4.5, 4.10, 4.12 og 4.13.

5.4. Datatilsynet

Datatilsynet vurderer at forskriften vil kunne gi tilstrekkelig rettslig grunnlag for den beskrevne behandlingen og peker på at den foreslåtte løsningen i høringsnotatet skiller seg vesentlig fra løsningen som ble vurdert i 2023. Tilsynet understreker samtidig de prinsipielle problemstillingene som er knyttet til en så omfattende innsamling av transaksjonsdata. Uttalelsen har vært et sentralt bidrag til vurderingene av forholdsmessighet, rettslig grunnlag og dataminimering.

5.5. Finans Norge

Finans Norge legger til grunn at personvern og rettsgrunnlag er vurdert, men uttrykker bekymring for tidsplanen og de praktiske konsekvensene for bankene. Innspillene har spesielt hatt betydning for vurderingen av ikrafttredelse, implementeringstid og kostnader.

5.6. Finanstilsynet

Finanstilsynet legger til grunn at forskriften gir nødvendig hjemmel for utlevering av opplysninger som ellers ville vært omfattet av bankenes taushetsplikt. Tilsynet støtter også at opplysningsplikten

legges på bankene, samtidig som de nevner spørsmål om datadekning og betalingsformer. Innspillene er tatt med i vurderingen av både rapporteringsordning og virkeområde.

5.7. Forbrukerrådet

Forbrukerrådet støtter behovet for mer detaljerte og bedre data om husholdningenes forbruk. Rådet foreslår at flere betalingsformer vurderes inkludert, og at ordningen følges opp gjennom løpende evaluering. Innspillene har bidratt til vurderingene av datadekning, videreutvikling og oppfølging etter innføring.

5.8. SIFO

SIFO støtter formålet med forskriften og fremhever potensialet for forskning og kunnskapsutvikling. Instituttet peker samtidig på behovet for kvalitetssikring, representativitetsanalyser og bredest mulig datadekning. Disse innspillene har vært relevante for vurderingene av metodikk, datakvalitet og fremtidig statistikkproduksjon.

5.9. Justis- og beredskapsdepartementet

Justis- og beredskapsdepartementet har opplyst at de ikke har merknader til forslaget. Uttalelsen tas til orientering.

5.10. Nets

Nets støtter hovedretningen i forslaget, men etterlyser tydeligere beskrivelser av sikkerhetskrav, rollefordeling, tekniske grensesnitt og implementering. Innspillene har særlig hatt betydning for det videre arbeidet med rapporteringsløsninger og praktisk gjennomføring.

5.11. NorgesGruppen

NorgesGruppen støtter forslaget, men understreker betydningen av å avgrense ordningen til dagligvarevirksomhet og skjerme konkurransesensitive opplysninger. Disse hensynene er lagt til grunn ved vurdering av virkeområde og informasjonssikkerhet.

5.12. Olav Ljones

Olav Ljones etterlyser en mer utførlig beskrivelse av hvordan opplysningene skal brukes statistisk, hvilke feilkilder som kan oppstå, og hvordan transaksjonsdata skal forstås i et husholdningsperspektiv. Innspillene har bidratt til videre presiseringer av formål, metode og kvalitetsarbeid.

5.13. Stø

Stø anbefaler at forskriften ikke vedtas i sin nåværende form, og reiser innvendinger knyttet til forholdsmessighet, dataminimering, forskriftskompetanse, BankAxept-avgrensningen, kontrolltiltak og tidsplan for gjennomføring. Innspillene har vært sentrale i vurderingen av både behandlingsopplegg, rettslige rammer og praktisk gjennomførbarhet, men har ikke gitt grunnlag for å endre hovedinnretningen i forslaget.

6. Endringer og videre arbeid etter høringen

De prinsipielle og faglige vurderingene av høringsinnspillene fremgår av kapittel 4, mens den enkelte høringsuttalelsen er omtalt i kapittel 5. Dette kapitlet oppsummerer konkrete endringer og presiseringer etter høringen, samt hvilke operative forutsetninger som skal være oppfylt før behandlingen starter og før statistikk publiseres.

6.1. Endringer og presiseringer

6.1.1 Transaksjonsdata fra hele 2026

SSB opprettholder at opplysningsplikten skal omfatte transaksjonsdata fra 1. januar 2026. Behovet er knyttet til at FBU gjennomføres gjennom hele 2026, og at respondentgrunnlaget forutsetter relevante transaksjonsdata fra hele undersøkelsesperioden. Den nærmere vurderingen fremgår av punkt 4.13.

6.1.2 Ikrafttredelse og første levering

Tidspunktet for ikrafttredelse vurderes på nytt og fastsettes på grunnlag av en realistisk implementeringsplan. Første leveringsfrist skal sikre rapporteringspliktige og tekniske leverandører tilstrekkelig tid til utvikling, kvalitetssikring og sikker overføring av opplysninger.

6.1.3 Behandlingsrekkefølge

SSB har vurdert Coops forslag om å motta og redusere kvitteringsdataene før betalingstransaksjonene mottas. Forslaget tas ikke til følge. Høringsmaterialet gir ikke grunnlag for å fastslå at løsningene gir vesentlig forskjellig størrelse på det koblede nanoutvalget, og SSB har ikke identifisert noen klar personverngevinst ved den alternative behandlingsrekkefølgen. Coops alternative løsning kan imidlertid ikke opprettholde kvitteringsgrunnlaget for respondentutvalget dersom koblingsopplysningene for kvitteringer utenfor det tilfeldige utvalget slettes før betalingstransaksjonene mottas. SSB opprettholder derfor behandlingsrekkefølgen hvor betalingstransaksjonene mottas og reduseres før kvitteringsdataene mottas, jf. punkt 4.3.

6.1.4 Teknisk avgrensning av rapporteringsplikten

Ved den interne kvalitetssikringen etter høringen har SSB identifisert behov for å presisere den tekniske avgrensningen av hvilke BankAxept-transaksjoner som skal rapporteres. Omtalen av betalinger i EFTPOS-terminaler er for snever fordi BankAxept også kan benyttes gjennom app- og QR-baserte løsninger. Den endelige forskriften og merknadene skal derfor beskrive avgrensningen funksjonelt, slik at BankAxept-betalinger ved fysisk handel omfattes uavhengig av om betalingen initieres med fysisk kort, app, QR-løsning eller på annen teknisk måte. Presiseringen innebærer ikke at netthandel eller betalinger gjennom andre betalingsordninger omfattes.

6.1.5 Tilgang til oppdaterte kontoeieropplysninger

Høringsnotatet bygger på at SSB har tilgang til kontoeieropplysninger som gjør det mulig å identifisere kontoeieren for en betalingstransaksjon og knytte relevante statistiske person- og husholdningsopplysninger til transaksjonen. Kontoeieropplysninger omfattes ikke av opplysningsplikten etter denne forskriften. Tilgangen skal etableres særskilt gjennom enkeltvedtak etter statistikkloven § 10 overfor den som har råderett over opplysningene.

SSB skal benytte kontoeieropplysninger fra Skatteetaten ved oppstart. Skatteetaten mottar opplysningene årlig, og opplysninger for det enkelte inntektsåret blir normalt tilgjengelige først etter årets utløp. Dersom de senest tilgjengelige opplysningene gjelder en tidligere periode enn betalings-

transaksjonene, skal SSB før behandlingen starter vurdere om opplysningene har tilstrekkelig kvalitet og aktualitet for formålet. Vurderingen skal særlig omfatte manglende dekning og risiko for feil tilordning som følge av nye, avsluttede eller eierskiftede kontoer.

SSB skal løpende vurdere om Skatteetatens opplysninger blir mer oppdaterte eller tilgjengelige med kortere forsinkelse, og om en annen kilde senere vil være bedre egnet. En eventuell overgang til en annen datakilde skal behandles som en vesentlig endring. Før en slik endring gjennomføres, skal SSB på nytt vurdere datakvalitet, aktualitet, historisk korrekthet, råderett, pliktsubjekt, rettslig grunnlag, dataminimering, informasjonssikkerhet og behovet for å oppdatere personvernkonsekvensvurderingen.

Forskriften om transaksjonsdata gir ikke i seg selv opplysningsplikt for kontoeieropplysninger.

6.1.6 Økonomiske og administrative konsekvenser

Før forskriften fastsettes, suppleres vurderingen av økonomiske og administrative konsekvenser med tilgjengelige opplysninger om rapportørenes forventede utviklings-, implementerings- og driftskostnader.

6.2. Forutsetninger før behandlingen starter og før statistikk publiseres

Før SSB starter behandling av transaksjonsdata, skal personvernkonsekvensvurderingen for den operative behandlingen og nødvendig teknisk sikkerhetsdokumentasjon være fullført. Rapporteringsløsningen, sikkerhetstiltakene og rutinene for kvalitetssikring og avvikshåndtering skal være utviklet og testet. I veiledning og praktiske rapporteringskrav skal rolle- og ansvarsfordelingen mellom de rapporteringspliktige, registerforvalteren og de tekniske leverandørene være presisert.

Utvalgs- og koblingsmetodene skal utvikles, testes og kvalitetssikres som en del av statistikk-produksjonen. Før statistikk som utarbeides på grunnlag av transaksjonsdataene kan publiseres, må SSB dokumentere at datagrunnlaget og metodene har tilstrekkelig kvalitet for det aktuelle statistikkformålet. Deler av kvalitetsdokumentasjonen vil bli videreutviklet etter hvert som SSB får erfaring med datagrunnlaget og den faktiske koblingen.

Kvalitetssikringen skal blant annet omfatte:

- dokumentasjon av trekkgrunnlag og uttrekksalgoritmer, samt mulighet for reproduksjon
- analyse av datagrunnlagets dekning og representativitet
- vurdering og dokumentasjon av kjente feilkilder og usikkerhet
- vurdering av dekning og koblingskvalitet for respondentutvalget og nanoutvalget, herunder dokumentasjon av eventuell koblingssvikt og faktisk koblingsandel
- kontroll av kontoeieropplysningenes dekning, aktualitet, historiske korrekthet og egnethet for identifisering og sammenstilling

Høringsnotatets anslag om en koblingsandel på om lag 1–2 prosent bygger på det foreslåtte behandlingsopplegget med tilfeldige utvalg på inntil 10 prosent av henholdsvis betalingstransaksjonene og kvitteringene. Den faktiske koblingsandelen skal dokumenteres under produksjonen og vil blant annet avhenge av betalingsmåte, datagrunnlagets dekning, koblingskvalitet, tvetydige treff og det endelige utvalgsdesignet.

6.3. Oppfølging etter oppstart

Etter oppstart følger SSB ordningen med særlig vekt på personvern, informasjonssikkerhet, datakvalitet, faktisk koblingsandel, representativitet, systematiske skjevheter, rapportørenes administrative og økonomiske belastning og utviklingen i betalingsformer og datadekning.

Publiseringsfrekvens og eventuell tilgang til opplysninger for forskningsformål vurderes innenfor statistikklovens regler, personvernregelverket og kravene til statistisk konfidensialitet. Enhver vesentlig utvidelse av formål, opplysningskategorier eller sammenstillinger krever en særskilt vurdering av nødvendighet, forholdsmessighet og rettslig grunnlag.

Vedlegg A: Forslag til forskrift om opplysningsplikt for transaksjonsdata fra banker og dagligvareaktører

Hjemmel: *Fastsatt av Statistisk sentralbyrå dd. mnd. 2026 med hjemmel i lov 21. juni 2019 nr. 32 om offisiell statistikk og Statistisk sentralbyrå (statistikkloven) § 10.*

Kapittel 1 Opplysningsplikt

§ 1-1 Formål
Formålet med forskriften er å etablere datagrunnlag for å utvikle, utarbeide og formidle offisiell forbruksstatistikk og kostholdsstatistikk på en minst mulig personverninngripende måte.

§ 1-2 Rapportering fra dagligvareaktører
(1) Opplysningsplikt etter denne forskriften påhviler virksomhet som utøver kjede- eller konsern-funksjon for dagligvarevirksomhet, forstått som virksomhet som tilbyr et bredt og løpende sortiment av mat- og dagligvarer til forbrukere fra faste utsalgssteder, og som gjennom egne systemløsninger eller felles driftsfunksjoner har tilgang til kvitteringsdata (posLog) fra tilknyttede utsalg.
(2) Virksomhet etter første ledd er rapporteringspliktig når dagligvarevirksomheten den organiserer eller forvalter:
a) er representert med utsalg i minst halvparten av landets fylker, og
b) samlet har en årlig omsetning som tilsvarer minst 5 000 ganger folketrygdens grunnbeløp (G).
(3) Opplysningsplikten gjelder uavhengig av om utsalgene drives i egen regi, som franchisetakere, eller som selvstendige juridiske enheter, herunder samvirkeforetak.
(4) Rapporteringspliktig enhet skal henvende seg til Statistisk sentralbyrå for å etablere rapportering.

§ 1-3 Rapportering fra banker
(1) Alle banker som tilbyr betalingstjenester i Norge, har plikt til å levere opplysninger om debetkort som er knyttet opp mot bankkonto (BankAxept).
(2) Virksomhet etter første ledd er ansvarlig for at rapportering av opplysninger etter § 2-2 gjennomføres av teknisk operatør av systemet for debetkorttransaksjoner.

(3) Rapporterende enhet skal henvende seg til Statistisk sentralbyrå for å etablere rapportering.

Kapittel 2 Opplysningspliktens omfang

§ 2-1 Kvitteringsdata
(1) Opplysningsplikten innebærer at dagligvareaktøren, jf. § 1-2, skal rapportere alle enkelttransaksjoner fra alle kassapunktene (posLog-data) med følgende informasjonselementer for alle gjennomførte handler (kjøp og retur):
a. Vareinformasjon
1. varenavn eller annen varetekst
2. GTIN, PLU eller annen varekode
3. intern varegruppe og varegruppetekst
4. antall eller mengde per varelinje
5. faktisk betalt pris per varelinje
6. merverdiavgiftssats
7. pantebeløp, når dette ikke inngår som egen varelinje

8. identifikator eller markering for retur, salg eller tilbud

b. Butikkinformasjon
1. butikknavn
2. organisasjonsnummer som identifiserer utsalgsstedet (underenhet/bedrift)
3. kommunenummer for utsalgsstedet

c. Kjøpsinformasjon
1. unik kvitteringsidentifikator (bong-ID)
2. totalsum på kvittering
3. betalingsmåte
4. beløp per betalingsmåte
5. tidspunkt for handelens start og slutt
6. opplysninger som identifiserer en retur eller korrigering av tidligere kjøp

d. Medlemskaps- eller kundelojalitetsnummer skal ikke medfølge.

(2) Statistisk sentralbyrå kan fastsette nærmere krav til format, kodeverk, struktur, kvalitet og teknisk levering av opplysningene. Slike krav kan ikke utvide hvilke opplysninger som omfattes av første ledd.
(3) Opplysninger fra dagligvareaktøren skal rapporteres periodisk eller løpende, med minst *f* + 1 dagers forsinkelse, jf. § 2-2 (3).

§ 2-2 Betalingstransaksjonsdata
(1) Opplysningsplikten innebærer at banker, jf. § 1-3, skal rapportere alle gjennomførte betalingstransaksjoner med debetkort (herunder refusjoner og tilbakebetalinger) fra alle brukersteder med følgende informasjonselementer:

1. transaksjonsdato og tid
2. transaksjonstypestatus
3. korttjeneste
4. brukerstedets organisasjonsnummer (underenhet/bedrift)
5. brukerstedsnavn
6. kortinnehavers kontonummer
7. varekjøpsbeløp
8. totalbeløp

(2) Opplysningene skal rapporteres periodisk eller løpende, med minst *f* dager forsinkelse, på det formatet og den måten Statistisk sentralbyrå bestemmer.
(3) Med *f* menes her tiden fra gjennomført transaksjon til rapportering av betalingstransaksjonsdata til Statistisk sentralbyrå.

Kapittel 3 Behandling av transaksjonsdata

§ 3-1 Mottak og behandling av betalingstransaksjonsdata hos Statistisk sentralbyrå
(1) Etter mottak av data om alle betalingstransaksjoner for en gitt periode, jf. § 2-2 (2), beregnes aggregerte nøkkeltall uten bruk av personinformasjon.
(2) Dersom det foreligger gyldig samtykke, jf. § 3-6 a, separeres alle betalingstransaksjonene tilhørende samtykke-respondentene.
(3) Basert på utvalgsdesignet trekker Statistisk sentralbyrå ut en begrenset brutto andel inntil 10 prosent transaksjoner av det totale antallet i den gitte perioden. Øvrige betalingstransaksjoner slettes deretter og senest d dager etter mottak.

§ 3-2 Mottak og behandling av kvitteringsdata
(1) Mottak av alle kvitteringsdata, jf. § 2-1, for en gitt periode skjer først etter at minst 90 prosent av betalingstransaksjonsdata for samme periode er slettet, jf. § 3-1 tredje ledd.
(2) Etter mottak av alle kvitteringsdata for en gitt periode, separeres alle kvitteringsdata tilhørende samtykke-respondenter, jf. § 3-6 a. Videre behandling av disse kvitteringsdata reguleres av samtykke.
(3) Basert på utvalgsdesignet trekker Statistisk sentralbyrå ut en begrenset brutto mengde inntil 10 prosent av det totale antallet kvitteringsdata for den gitte perioden.
(4) For alle øvrige kvitteringsdata beholdes bare følgende opplysninger fra den enkelte varelinjen: varenavn eller annen varetekst, mengde, faktisk betalt pris, rabatt, GTIN, PLU eller annen varekode, intern varegruppe og varegruppetekst. Opplysningene beholdes sammen med transaksjonsdato, betalingsmåte, kommunenummer og dagligvareaktør. Alle andre opplysninger som kan knyttes til den enkelte kvittering, skal slettes.

§ 3-3 Sammenstilling av kvitteringsdata og betalingstransaksjonsdata
Uttrekket av betalingstransaksjonsdata, jf. § 3-1 tredje ledd, sammenstilles med uttrekket av kvitteringsdata, jf. 3-2 tredje ledd. Det innebærer at maksimalt inntil 10 prosent av alle enkeltkvitteringer kan sammenstilles med betalingstransaksjonsdata.

§ 3-4 Sammenstilling av kvitteringsdata og betalingstransaksjonsdata med andre opplysninger
Sammenstilte opplysninger etter § 3-3 kan bare sammenstilles med varedeklarasjonsdata, og sosioøkonomiske opplysninger på aggregert husholdningsnivå.

§ 3-5 Skjult sammenstilling
Sammenstilling av kvitteringsdata, betalingstransaksjonsdata og andre opplysninger, jf. §§ 3-3 og 3-4, skal gjennomføres slik at direkte identifiserende personopplysninger behandles og lagres atskilt fra øvrige opplysninger. Ved behandling som omfatter kvitteringsdata, skal individers identifikatorer og deres attributter (variabler og kjennetegn) holdes separat fra hverandre i behandlingen. Behandling av kvitteringsdata og sammenstilte kvitteringsdata skal ikke på noe tidspunkt i prosessene tilbakeføres til identifiserbar enkeltperson eller husholdning.

§ 3-6 Datasett for videre bruk
Resultatet av behandlingen etter §§ 3-1 til 3-5 er tre datasett:
a. *Respondentutvalg:* kvitteringsdata og betalingstransaksjonsdata for personer som har gitt samtykke.
b. *Nanoutvalg:* et tilfeldig utvalg kvitteringsdata sammenstilt med tilhørende betalingstransaksjonsdata, varedeklarasjonsdata og sosioøkonomiske opplysninger.
c. *Dagligvaretelling:* jf. § 3-2 fjerde ledd.

§ 3-7 Bruk av datasett
(1) Datasett som nevnt i § 3-6 litra a) kan bare benyttes i samsvar med avgitt samtykke.
(2) Datasett som nevnt i § 3-6 litra b) og c) er anonymiserte opplysninger som kan benyttes fritt til formål innenfor rammen av statistikkloven.

Kapittel 4 Sluttbestemmelser

§ 4. Ikrafttredelse
Forskriften trer i kraft dd. mnd. 2026.